

Finkey Ferenc Bűnügyi Tudományok Kutatóműhely 2024. év

A Kutatóműhely vezetője:

Prof. Dr. Domokos Andrea egyetemi tanár

- I. Kutatóműhelyünk legnagyobb ívű munkája az „Áldozati szerepek” egyetemi kutatás megvalósítása és lezárása volt. A Finkey Ferenc Kutatóműhelyben 2024-ben több kutatási projekttel foglalkoztunk.

Áldozati szerepek záró konferencia 2024. június 10.

Az „Áldozati szerepek” című, két évig tartó összegyűjtési, interdiszciplináris kutatás végső konferenciája 12 kutató 24 hónapon át tartó kutatását zárta le.

Prof. Dr. Domokos Andrea dékánhelyettes, intézetvezető, tanszékvezető egyetemi tanár bemutatta a kutatási programot, az abban részt vevő kutatókat és az egyes vizsgált témaköröket.

Prof. Dr. Czine Ágnes alkotmánybíró, tanszékvezető egyetemi tanár az áldozat fogalmának kialakulásáról, a kifejezés etimológiai fejlődéséről beszélt, majd kitért az áldozat fogalmát meghatározó európai uniós jogszabályokra.

Prof. Dr. Homicskó Árpád egyetemi tanár munkajogi szempontból vizsgálta az áldozatiság kérdését, elsősorban a munkahelyi bullyingra és az esélyegyenlőség biztosítására vonatkozóan. A problémák illusztrálására jogeseteket is bemutatott.

Prof. Dr. Sepsi Enikő egyetemi tanár és Dr. Bethlenfalvy Ádám egyetemi docens művészeti alkotásokon keresztül kutatták az áldozatiság kérdéskörét. Előadásukban bemutatták a vizsgált művészeti alkotásokat (festményeket, irodalmi alkotásokat), majd beszámoltak arról a kurzusról, amelyet a Benda Kálmán Szakkollégium hallgatóinak tartottak, és amelyen a hallgatók az áldozatiság sajátosságait, az egyes művészeti alkotásokban megjelenő áldozatok szerepét, transzformációit igyekeztek feltárni.

Szántó Száva Alejandro Jodorowsky francia rendező sajátos performanszait vizsgálta, igyekezett műfajilag meghatározni a gyógyításra irányuló eljárást egy 2009-ben bemutatott dokumentumfilm alapján. Bemutatta a módszer lényegét és az egyes gyógyításra irányuló esetek leírását.

Kertész Dóra saját és Prof. Dr. Balla Péter közös kutatását és az ennek eredményeképpen készített két tanulmányt mutatta be. Azt vizsgálták, hogyan támadták Pál apostolt a krisztusi tanítások miatt, milyen szenvedést állt ki és hogyan viselte a támadásokat. Az Apostolok Cselekedeteinek 26. fejezetét is vizsgálták, különösen Pál apostol Agrippa király előtt mondott védőbeszédét.

Dr. habil. Kiss Paszkál egyetemi docens, Pusztai Bettina és Urszán Lara az elkövetők helyzetét vizsgálták, az ő áldozati szerepüket kutatták. A kiindulópont nem az, hogy az elkövető a körülmények áldozata, hanem a büntetőjogi felelősséggel rendelkező fiatalok bünelkövetők jövőképét, reintegrációs lehetőségeit, nehézségeit, motivációit tekintették át elméleti és gyakorlati szempontból, empirikus kutatásuk eredményeinek felhasználásával.

Prof. Dr. Domokos Andrea dékánhelyettes, intézetvezető, tanszékvezető egyetemi tanár a családon belüli erőszak áldozataival foglalkozott. A szakirodalomban megjelenő fogalmak bemutatásával tekintette át a családon belüli erőszak áldozataival kapcsolatos felfogásokat.

Jogesetekkel illusztrálva elemezte a bántalmazó és az áldozat fogalmát és a társadalom minden csoportjának átfogó képzését sürgette.

Dr. Dobrocsi Szilvia egyetemi docens a sértett büntetőeljárásbeli szerepéről beszélt. A sértett fogalmának rövid tartalmi és történeti áttekintését követően azt elemezte, hogyan hat a büntetőeljárás gyorsítása, egyszerűsítése a sértett jogaira a büntetőeljárásban. Sorra vette az egyes, gyorsításra szolgáló jogintézményeket és mindegyiknél kiemelte, hogyan hat a sértett jogérvényesítési lehetőségeire.

Kelemen Gábor az állatvédelem büntetőjogi szabályozásának jogszabályi, elméleti és gyakorlati aspektusait elemezte. 2024 őszén megjelent a kutatással kapcsolatos magyar nyelvű kiadvány, az Áldozati szerepek c. tanulmánykötet a L'Harmattan Kiadó gondozásában. Az angol nyelvű online kiadvány megjelenése 2025 tavaszán várható.

- II. Kutatóműhelyünk állandó társszervezője a Gazdasági bűnözés konferenciasorozatnak. A Gazdasági bűnözés 2024 elnevezésű konferenciánk a konferenciasorozat 9. állomása volt.

A konferencia levezető elnöke Prof. Dr. Domokos Andrea volt.

Előadások:

Dr. Ibolya Tibor

Legfőbb ügyész helyettes

Hatékony fegyver a gazdasági bűnözés ellen, ami nem más mint...

Prof. Dr. Tóth Mihály

Professor emeritus KRE-ÁJK, MTA doktora

Néhány emlék és tapasztalat a gazdasági büntetőjog útvesztőiből

Videó: <https://www.youtube.com/watch?v=J8W5v0RxSpk>

Prof. Dr. Czine Ágnes

Alkotmánybíró, egyetemi tanár KRE-ÁJK

Van-e helye az asztal körül a sértettnek a gazdasági bűncselekmények esetén?

Videó: <https://www.youtube.com/watch?v=LK01HHNHZrk>

Dr. Jancsó Gábor

Büntetőjogi jogalkotásért felelős helyettes államtitkár

Vagyonvisszaszerzés, vagyoneklobzás: trendek, kihívások, megoldások és a 2024/1260 EU

Irányelv

Videó: <https://www.youtube.com/watch?v=hcKNiwvt7Vc>

Dr. Schmidt Péter

Bíró, Kúria

Ez az egység merő kétség - állítások a költségvetési csalás törvényi egységéről

Videó: <https://www.youtube.com/watch?v=uxvMxLR7yyY>

Dr. Varga Sándor

Pénzügyőr ezredes, főosztályvezető NAV Bűnügyi Főigazgatósága

Mire gondolt a jogalkotó? Jogalkalmazási kérdések a költségvetési csalás körében

Dr. Újhelyi Bence

ügyvéd

Logika és büntetőeljárás

Videó: <https://www.youtube.com/watch?v=P6h26lBoORY>

Dr. Fodor Balázs Gábor

ügyvéd, egyetemi oktató KRE-ÁJK

Gazdasági bűnözés, szervezett bűnözés

Videó: <https://www.youtube.com/watch?v=VMBgKdK9XyA>

A konferencián elhangzott előadások írásos változatai a Károli Gáspár Református Egyetem Állam – és Jogtudományi Kar kiadásában, Prof. Dr. Domokos Andrea szerkesztésében megjelennek. A Patrociniumos utókiadvány szerkesztése folyamatban van.

III. 2024 őszén Dobrocsi Szilvia egyetemi kutatásával folytatódott a Kutatóműhely munkája

Dobrocsi Szilvia projektjének címe: A büntetőjogi mediáció magyarországi tapasztalatai. Karok közötti együttműködésben, 5 kutató részvételével valósul meg a program 2026. augusztus 31-ig. A kutatási program hipotézise az, hogy a közvetítői eljárásban elért megállapodás nagyobb elégedettséget jelenthet az eljárásban résztvevő felek számára, mint a hagyományos büntetőeljárásban hozott bírósági ítélet.

Fontos, hogy a büntetőjogi mediáció működjön, de még fontosabb, hogy jól és hatékonyan alkalmazzák a mindennapokban.

A kutatás alaptémájával kapcsolatban előljáróban megállapítható, hogy a büntetőjog zárt, időnként merevnek tartott rendszerét a büntetőjogi mediáció szabályai relativizálták, hiszen a közvetítői eljárás az állam büntetőjogi igényének feltétlen érvényesítése helyett a résztvevők megállapodására és a sértettnek nyújtandó jóvátételre koncentrált. A mediáció érzelmi oldalának és kommunikációs sajátosságainak vizsgálata még inkább az eljárás emberi tényezőjére helyezi a hangsúlyt, amely nagyon fontos a közvetítői eljárás sikerességének szempontjából, és a jog eszközeivel nem tárható fel. A kutatás az érzelmek és a kommunikáció vizsgálatával a közvetítői eljárás tapasztalatainak feltárásához és hatékonyságának javításához igyekszik hozzájárulni. A program megvalósítása 2025 februárjában indult egy kutatói megbeszéléssel.

IV. Czine Ágnes kari pályázatot készített és nyert el 2024 őszén a Kutatóműhely keretében.

A kutatás címe: A Mesterséges intelligencia (AI) szerepe a büntető eljárásban, a bizonyításban (felderítés, vizsgálat, vádemelés) és a bírósági döntéselőkészítésben.

Budapest, 2025. 04. 15.

Domokos Andrea